

Forsknings trovärdighet

Den 1 januari 2001 infördes i högskolelagen en ny paragraf som säger att »I högskolornas verksamhet skall vetenskapens trovärdighet och god forskningssed värnas«. Egentligen ska inte denna typ av grundregel och förhållningssätt behöva lagregleras. Principen borde vara en självklar utgångspunkt för varje forskare.

Men frågan kommer ständigt upp. Forsknings integritet ifrågasätts, inte minst i medier. I somras väckte Läkartidningen en mycket omfattande debatt med anledning av en artikel om forskares koppling till tobaksindustrin. Den fick bland annat Vetenskapsrådet att reagera och agera. Vikten av öppenhet om forskningsprojekts kommersiella bindningar (t ex anslag från industrin) är avgörande.

Under hösten har en debatt förts bland annat i Dagens Forskning om professor Hans-Olov Adami uppdrag för dem amerikanska kemikalieindustrin. Han har anklagats för att gå industrins intressen. Läkartidningen publicerar i veckans nummer en intervju med honom. Några inlägg berör också frågan på debattplats.

Det är beklagligt att professor Adami inte ger de besked och uppgifter som efterfrågats i olika intervjuer om arvoden och bisysslor, eftersom det skapar helt onödiga motsättningar. Adami framhåller med emfas sitt oberoende. Det finns ingen anledning att misstro honom. Men det finns skäl att ställa krav på öppenhet och redovisning även vid frågor av journalister!

Mycket sällan ifrågasätts numera samarbetet med industrin. Den tredje uppgiften förutsätter t o m detta. Men »det ligger i allas långsiktiga intresse att det finns klara spelregler« konstaterar Göran Hermerén, professor i medicinsk etik i Läkartidningen. En annan professorskollega, Charlotte Erlanson-Albertsson, förrespråkar mer reglering. Det borde inte behövas. Det viktiga är att det befintliga regelverket om öppenhet och bisysslor tillämpas.

Marianne Kronberg

Marianne Kronberg
chefredaktör
marianne.kronberg@lakartidningen.se

Expressen gjorde upp i godo

De fem felaktigt uthängda läkarna och tidningen Expressen gjorde upp i godo i måndags, och huvudförhandlingen ställdes in.

Enligt vad Läkartidningen erfar så innehåller den dels en ekonomisk ersättning, dels någon form av väl synlig publicitet eller tillrättaläggande i Expressen under den här veckan.

Aktuellt och reportage sidan **199**

Expressens f d chefredaktör Joachim Berner.

Högavlönad ordinarie eller dyra stafettläkare?

Primärvårdschefen i Jämtland anser att högavlönade distriktsläkare i längden är dyrare än stafettläkare. Hälsocentralschefen i Östersund som gav ordinarie läkare ovanligt bra betalt för att fylla vakanserna blev därför av med sina befogenheter. Men enligt facket har han löneavtalet på sin sida.

Aktuellt och reportage sidan **200**

FOTO: HASSE PETTERSSON

Adami tillbakavisar kritiken

»Blotta tanken att jag skulle vara beredd att sälja ut min vetenskapliga integritet är otänkbar.« Det säger professor Hans-Olov Adami, chef för institutionen för medicinsk epidemiologi vid Karolinska institutet. Han tillbakavisar den kritik som förts fram mot honom om att gå i industrins ledband.

Aktuellt och reportage sidan **206**

Parvovirus B19-infektion riskfaktor under graviditeten

Parvovirus B19 kan ge allvarliga graviditetskomplikationer och är den vanligaste infektiösa orsaken till fosterdöd i sen graviditet. Prevention och behandling försvåras av att infektionsförloppet är asymtomatiskt. Möjligheterna till säker diagnostik har dock ökat.

Klinik och vetenskap sidan **222**

Patogenes vid parvovirus B19-infektion hos foster. Parvovirus B19 infekterar omogna erythroblaster och hämmar kraftigt produktionen av erythrocyter. På grund av fostrets snabba erythropoes och omogna immunförsvar kan detta leda till symtomgivande anemi, hjärtsvikt och hydrops fetalis. Placentaödem och obstruktion av det venösa flödet liksom en direkt effekt på hjärtats retledningssystem, alternativt myokardit, leder till ytterligare komplikationer som kan bli letala.

Nytänkande inom prolapskirurgin har eliminerat köerna

S:t Görans sjukhus i Stockholm har skapat en särskild enhet för prolapskirurgi. Syftet var att utföra operationerna på 24-timmarsbas och i lokalanestesi, oavsett prolapsstyp. Verksamheten har funnits i drygt två år, cirka 800 operationer har utförts och få komplikationer har tillstött.

Klinik och vetenskap sidan **210**

ILLUSTRATION: HELENA LUNDING